

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonia, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quare sub dupli specie consecrabitur

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Haymundi

vel spolium. isti nō detet porrigi corpus xp̄i nisi p̄us restituat si p̄t halere.
Si autē nō p̄t halere tūc p̄mittat ipsi sacerdoti q̄ q̄n possit halere q̄ velit
restituere. vñ b̄tis Aug⁹ in decretis suis. Peccati nō dimitte nisi abla-
tū restituas. Et si halere in possessione tūc detet sumptū restituere. et illi non
detet porrigi corpus nisi illud p̄us restituat vel satis faciat p̄ illo. ¶ Terti⁹
regula est ista. q̄ oīs eger vel infirm⁹ a vinculo excōicatois absoluatur
Si autē eger nō d̄t se ēē excōicatu tūc adhuc ipse sacerdos detet dicere ex-
cōicationis absolutionē. q̄ forsan talis h̄o ignorāter incidebat excōicatio-
nē. ita q̄ locutus fuisse cu excōicato. ¶ Quarta regula est. si aliquis infir-
mus vel sanus est in pctō mortali manifeste et nō vult se abstinere ab illo
pctō tunc illi nō detet porrigi corpus xp̄i cu nō velit abstinere a tali pctō
manifesto. nec vult imitari mente sui p̄fessoris. ¶ Quinta regula q̄ san-
cti patres (vt sc̄tis Gregor⁹ et alii) instituerūt q̄ p̄fessis et p̄tritis nunc
detet denegari corp⁹ xp̄i q̄uis sint magni pctōres. et maxime i agone mor-
tis. si p̄mittat satis facere q̄n p̄ualescat. Si autē moriens tūc detet p̄xim⁹
eoz ammoneri ut satis faciat p̄ aiab eoz. ¶ Sexta regula est talis. q̄ q̄n
das sacramentū sano vel infirmo tūc nō debes poscere ab eo p̄xim⁹ sue
pecunia capere. Rō est. q̄ si posceres seu postulares p̄xim⁹ tūc vēderes
sacramēta. et sic p̄mitteres symoniā q̄d est grāde pctm. vñ ḡtis accepistis
gratis date. En si nō poscis et tibi porrigere pecunia tūc illā debes val-
de caute recipere. et debes considerare diligēter cui facultatis sit iste h̄o. nā si
sit paup tūc nō accipe. si at sit diues tūc caute recipias. ¶ Septima et ultim⁹
ma regula ē talis. q̄ ip̄e infirm⁹ nisi semel d̄z cōicare in mēle. h̄ est in quatuor
septimanis. et illud est intelligēdū de laycis. s̄ de infirmis claustralib⁹ nō
est intelligēdū. q̄ isti om̄i die dñico p̄nt comunicare
¶ Līcā līram est notandū. q̄ forma absoluotōis ipsi excōicatois quā sp̄
sacerdos d̄z tenere est talis. Ego absoluuo te autoritate ap̄lōp̄ Petri et
Pauli a vinculo excōicatois quā incidisti. et restituo te sacramētis sancte
matris ecclie in noīe patris et filij et spūscī. Sed tñ si ip̄e p̄fitēs vellit dice-
re q̄ nō ēēt in vinculo excōicatois q̄t tūc eū absolueret a vinculo excōica-
tionis. ibi d̄r q̄ p̄tato q̄ forte talis p̄fens ignorāter est in vinculo excōica-
tionis. s. q̄ forte loquutus est cu aliquo excommunicato
¶ Secundo est notandū. Ira d̄t q̄ sanus vel infirmus in pctō manifest-
no d̄z cōicare. Pro q̄ nota q̄ crīmē peccatoris est duplex. vel est manifestū
vel occultū. Si ē manifestū tūc nullo mō d̄z illi porrigi corp⁹ xp̄i Si at est
occultū a q̄ nō vult desistere. hoc est dupl̄t. vel em̄ petit corpus xp̄i in ma-
nifesto vel in occulto. Si in facie ecclie et in manifesto petit corpus xp̄i tūc
nō detet illi denegari. rō est. q̄ si sacerdos denegaret ei corpus xp̄i tūc ēēt
reuelator criminis et pditor p̄fessionis. quia tunc homines circumstantes
intelligerēt eū esse grandē pctōrem. et ideo si petit in manifesto sacerdos d̄z
ei porrigere sup suam p̄scientiā. Si autē ip̄e pctō petit corpus xp̄i in oc-
culto. tūc detet ei denegare
¶ Tercio notandū est p̄ modū dubitatōis. q̄re sac̄m eucharistie p̄ficit
sub dupli specie. sub specie panis et sub sp̄e vini. cu tñ sit ibi vñ sac̄m.
Rādet ad h̄m doctores sac̄e scripture q̄ ill̄ d̄s p̄pter tres cas. Prima
ponit sc̄tis Innocētius sup expōnem misse dīces. q̄ ih̄s pp̄s sua passione

Folium XXXV

redemit humanā naturā q̄ ad duo. s. q̄ ad corp⁹ ⁊ q̄ ad aliam. ⁊ p spēm pānis intelligit corpus. p spēm aut̄ vini intelligit alia. iḡis corpus xp̄i cōficit̄ sub dupliciti specie. Aliā cām ⁊ scđam ponit Alexāder dicens. q̄ illud sacra mētū p̄fici sub dupliciti specie i memoria passiōis xp̄i. q̄ i amara passione ieu xp̄i tot⁹ sanguis ei⁹ fuit extract⁹ a corpe. ⁊ ergo diuīsim p̄fici corp⁹ xp̄i et sanguis sub dupliciti specie. s. panis ⁊ vini. Q̄ aut̄ totus sanguis fuit extract⁹ a corpe xp̄i ⁊ diuīsus h̄ sic p̄t. q̄ sanguis subtilis intercutaneus. id ē sanguis q̄ latuit inter cutē ⁊ carne fuit extract⁹ p̄ sudore. vñ erat su⁹ dor eius r̄c. Sz sanguis magis grossius fuit extract⁹ a corpe xp̄i p̄ amarā flagellationē. sed sanguis neruoz⁹ fuit extract⁹ p̄ clavoz⁹ impressionez sed sanguis intrinsecus sc̄z cordis fuit extract⁹ p̄ lanceā. ⁊ ita p̄t q̄ totus sanguis fuit extract⁹ a corpe xp̄i. ⁊ ergo in memoria illius diuīsim detet cōsecrari corp⁹ ⁊ sanguis xp̄i sub dupliciti specie. Terciā cām ponit sanct⁹ Hieronym⁹ dicens. q̄ p tanto illud sacramētū sub dupliciti spē p̄fici ad de notā dū q̄ ibi fiat plena refectio corporis ⁊ ale. q̄ sicut videm⁹ in alimēto corporis ⁊ cib⁹ sine potu nō est plenariū seu totale nutrimentū corporis. iḡis nec alimētu spūiale qd corre p̄det alimēto corporali. ergo sacramētū eucharistie sub dupliciti specie. sc̄z panis ⁊ vini p̄ficitur.

¶ Quarto est notandum. si aliq̄s infirmus in ultima extremitate caret vñ loquēdi ⁊ vellet accipere corpus xp̄i. sicut q̄ dare signa p̄tritōnis gēmēdo ⁊ manus ad celū eleuādo. tūc dubitat̄ vñ illi dīz porrigi corp⁹ xp̄i. Ad hoc r̄ident quidā doctores sacre scripture dicentes cū distinctioe. naz si ille q̄ est infirmus potuit habere copiā sacerdotū ⁊ nō p̄fitebat. tunc ipse eo magis peccat. Si aut̄ nō potuit habere h̄ est dupl̄. vel ipse p̄t euadere morte vel nō. si p̄t euadere tūc ei nō detet porrigi corpus xp̄i. Si aut̄ non p̄t euadere morte tūc ei detet porrigi corpus xp̄i sub tali p̄ditione q̄ pmittat q̄ si ex misericordia dei qualesceret q̄ tūc imēdiate velit p̄fiteri ⁊ p̄t̄ sua deplāgere ⁊ suā penitētiā adimplere.

¶ Ultimo notandum de casib⁹. Primi⁹ est iste. sicut legi⁹ in miraculē teate barbare q̄ caput vñ decollati loqbat̄ ⁊ clamauit dicens se nō posse mori nisi p̄us sumplisset corp⁹ xp̄i. tūc ibi dubitat̄ an tali capiti debuit dari cor p̄ xp̄i. ⁊ videt q̄ nō. q̄ q̄cito caput a corpe abscondit tūc statim deficit⁹ sens⁹ sus. sz sic fuit ibi. ḡ r̄c. Ad h̄ r̄ndet q̄ si caput fuerit vñitū corpori tunc ipse sacerdos ppter miraculū p̄ illi p̄tere corpus xp̄i. sicut ibide dīz ⁊ legi⁹ vt illi habet̄ in passionali bte barbare. q̄ postq̄ portauit corpus xp̄i tunc caput illius fuit vñitū corpori. ⁊ ita p̄buit ei corp⁹ xp̄i. sed si caput no fuisset vñitū corpori. tunc nō debuisset ei dedisse corpus xp̄i. ⁊ sic adhuc hodie debet fieri si h̄mōi miracula eueniāt. ¶ Secōs casus. ponat̄ q̄ aliq̄s p̄s byter p̄buri tur. ⁊ post p̄bustionē illius inueniref spēs panis. tūc dubitat̄ an ibi sit ve rū corpus xp̄i an nō. posito etiā q̄ eodē die celebrauit. Ad hoc r̄ndet qdaz subtilis doctor cū intentōe beati Grego. q̄ nō. cū emā māduco corpus xp̄i cū sua specie. ⁊ post cōmunionē sensus corporis in p̄cipiēdo deficit. tūc ā plius ibi nō est q̄rēda p̄ntia corporis xp̄i. ¶ Tercius casus. pona⁹ ⁊ fil⁹ iū dei seruiat xpianis ⁊ tpe cōionis accedit ad altare cū alijs xpifidelib⁹. et ponat̄ vñteri⁹ q̄ sub specie panis appareat sibi formosus puer. ⁊ cū h̄ reci⁹ piat. tūc dubitat̄ vñtrum ille fil⁹ iūdei bū fecit an nō. vel vñtrum ille recipit